

NOVICE

Nesreče.

POŽAR UNIČIL DVE VASL

Štirinajst poslopij pogorelo v Medvecah.

Dne 18. aprila ob pol dveh popoldne je nenadoma izbruhnil požar v gospod. poslopiju posestnika Simona Sagadina, kojega domačija je v Medvecah p. Pragerskem prav blizu železniškega naložišča. Očividci trdijo, da je malo pred pojavom ognja peljal vlak mimo Sagadinovega poslopija in da je morala zanetiti streho iskra. V sedanji izredni aprilski vročini je vedno vetrovno in radi tega je preskočil ogenj hitro od Sagadina na sosedna poslopja posestnice Marije Medved, Helene Furman, Neže Žunkovič ter posestnikov Mihaela Unuka in Franca Kmeteca. V najkrajšem času je bilo v objemu uničevalnih plamenov 14 poslopij. Štiri gasilska društva so pribzela na pomoč, in po štiriurnem napornem ter požrtvovalnem trudu gasilcev je uspelo, da ni pogorela cela vas. Ogenj, ki je imel dovolj hrane na suhi slami, se je širil s tako naglico, da so ubogi ljudje utegnili rešiti le malenkosti, vse drugo je uničeno in znaša škoda v Medvecah gotovo nad pol milijona Din.

Cela vas pogorela.

Komaj je bil ogenj 18. aprila udušen v Medvecah, je ob pol devetih zvečer istega dne ponovno zažarelo nebo in oznanjalo po Dravskem polju še večjo požarno nesrečo, kakor je zadela popoldne nesrečne Medvedčane. Omenjenega usodepolnega večera je uničil požar celo vas Spodnje Pleterje v župniji Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Goreti je pričelo pri posestniku Janezu Pleteršku. Vsled suše in neprestano vetrovnega vremena je ogenj kar skakal od hiše do hiše, od enega gospodarskega poslopija na drugo. Za vsem so pogoreli: Jurič Jožef, Matija Matevžič, Anton Klanjšek in Martin Napast, ki so si rešili samo golo življenje. Delno so pogoreli kmetje Janez Grebenšek, Matija Pinter, Martin Medved, Fr. Pleteršek, Jurij Klanjšek, Jera Dolenc in Roza Planinčič.

Veter je širil ogenj s tako naglico, da niso utegnili ljudje rešiti niti vse živine. Posestnik u Pleteršku je zgorelo 16 svinj, 3 krave in 4 telice pa so morali ubiti. Matiji Pinterju, ki je bil že na eno oko slep in se mu je pri požaru drugo oko osmodilo, je poginil v plamenih pitani bik, od katerega je pod gorečim tramovjem ostalo le še vpepeljeno okostje.

Celih devet požarnih bramb se je borilo z uničevalno silo ognja. Gašenje je bilo otežkočeno, ker je bilo vsled suše le malo studencev na razpolago za turbinske brizgalne.

Pri gašenju se je več pogorelcev še opeklo in je bila na delu ptujška rešilna postaja. Težje opekline so zadobili: gospodar Anton Klanjšek, njegova žena Terezija, dekla Antonija Beranič, najhuje pa je opečena mala Klanjško-

Trenotna sprememba temperature je pogosto vzrok prehlajenja, kateremu lahko sledi dolga bolezen. Mislite tedaj že po prvih znakih na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križniški jamčji za njihovo pristnost.

V. z. »JUGOFA« 4. d., Zagreb, Cajeva 32, Oglas je registr. pod S. br. 437, od 10. I. 1934.

va hčerka, 5letna Terezika, ki jo je oče z lastno življenjsko nevarnostjo rešil iz goreče hiše. Hudo se je opeklo tudi gasilec Štefan Pirnat iz Zgornje Jablane.

Kako je nastal požar v Pleterjih, ne zna nikdo. Ljudje sumijo na zlobno roko, ki je že nekaj let na delu s peklenško požigalno hudobijo.

V Pleterjih cenijo škodo na 1 milijon dinarjev in po stari navadi je zavarovalnina napram škodi malenkostna.

Pogorelci obeh omenjenih vasi so potrebni najnujnejše oblastvene in prosto voljne pomoči.

Ubogo Dravsko polje, niti poletje z nevihtami ter udari strele ni pričelo, in baš po tej ravni je bilo že letos največ in to velikih požarov!

Z avtomobilom v drevo. Avtomobil g. Lahovnika iz Prevalj je zadel v noči v drevo. Štirje gospodje so bili ranjeni, dva težje.

Upepeljena domačija. Na Dravskem polju v Loki je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Franca Potočnika. Gospodarsko poslopije je bilo krito s slamo, je pač ogenj naglo objel tudi hišo. Rešili so živino in nekaj živeža. Gasilci so obvarovali sosedo požarne nesreče.

Velika požarna škoda. V Velikem vrhu v Halozah je nastal ogenj v viničariji posestnika Štefana Tomažiča. Tomažič je v noči ob izbruhu požara spal v viničariji in si je komaj v zadnjem hipu rešil golo življenje. Zgorela je vsa vinska posoda, oprema ter precej žganja. Škoda znaša 50.000 Din, zavarovalnina komaj 5000 Din.

Dveletni otrok utonil. V Sp. Javorju je utonil v potočku dveletni sinček posestnice Marije Kompare. Mat se je mudila v hiši pri jokajočem dojenčku, in to priliko je porabil dveletni, da se je zgubil proti potoku, kjer se je opičil na glavo v vodo in ko ga je našla mati, je bil revček že mrtev.

Posledica eksplozije pištole. Joško Hrenčič, 16letni pastir od Velike Nedelje, je ustrelil iz pištole. Izstrellek je pištolo raznesel in drobci železa so raz-

mesarili neprevidnemu fantu levo roko.

Nesreča posestnika. 46letni posestnik Jožef Vidovič iz Gruškovja v Halozah je šel po brvi preko precej globokega potoka. Ko je bil na sredini, se je brv prelomila in pri padcu je dobil Vidovič tako hude notrajne poškodbe, da so ga morali spraviti v bolnišnico v Ptuj.

Otrok zažgal domačijo. V Dežnem pri Makolah je pogorel posestnik Filip Pavšer, kateremu je upepelil ogenj hišo in gospodarsko poslopije. Oče in mati sta bila na polju, doma je ostala 14letna hčerka in 4letni fantek. Otroče je izsledilo nekje vžigalice in zanetilo koruznico ob hiši. Ko sta se vrnila starša, je bila domačija uničena in z njo vred ves živež, obleka, krma in hišna oprava.

Smrt otroka pod kolesi. 18mesečni sinko Marije Fajsove se je zmuznil materi iz hiše in je zašel v potok Vuhredišico. Voda je zanesla otroka pod lopate bližnje žage, kjer ga je stisnilo na smrt. Ko je mati zapazila, da otroka ni pri njej, je stekla ven pogledat, a takrat ji je prišel naproti žagar, ki ji je vrnil mrtvega sinka.

Huda nesreča tesarja. V nedeljo dne 15. aprila so popravljali v Jurkloštru delavci g. Falterja vodotoč, po katerem je napeljana voda iz dveh dolin. Po nesreči prevrnjeno hlodovje in deske so težko poškodovale tesarja Janeza Čverle, po domače Koritnika iz Št. Lenarta nad Laškim. Težko poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Smrtna železniška nesreča očeta petero otrok. Dne 21. aprila ob pol osmih zvečer je v Zavodni pri Celju oseba vlak iz Maribora razmesaril 57letnega Josipa Stukla iz Pecla v župniji Buče srezu Šmarje pri Jelšah. Stukelj je šel doma po opravkih in je hotel pri Zavodni preko železnice. Ognil se je tovarnemu vlaku, a prezrl istočasnega osebnega, ki je pridrvel po drugem tiru. Smrtno ponesrečeni zapuščal pet otrok.

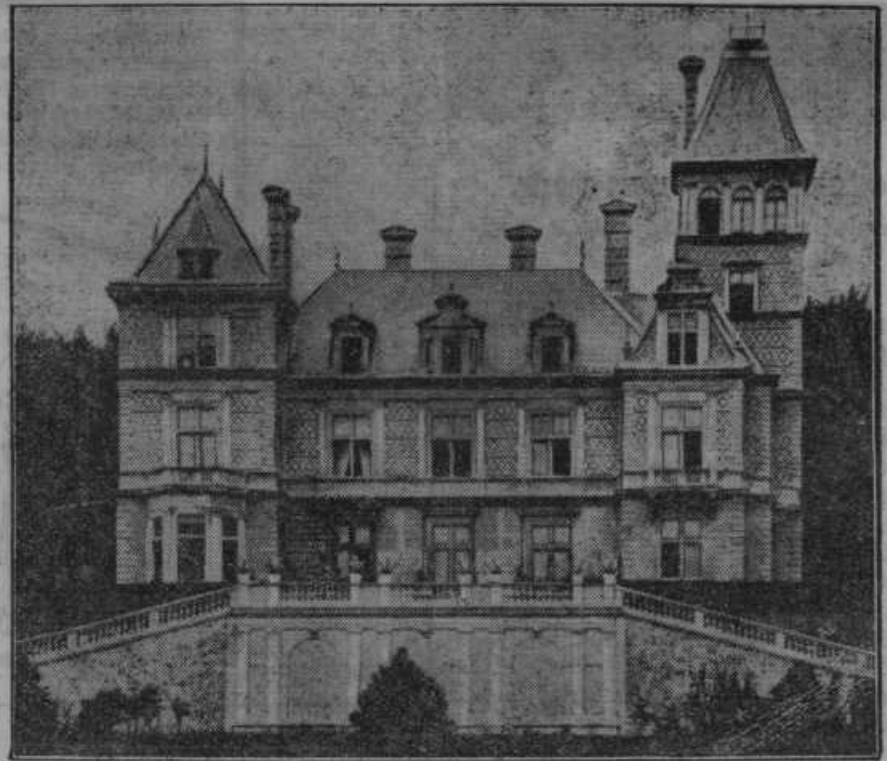
Velika požarna nesreča na Dolenjskem. Dne 19. aprila je nastal požar nenadoma pod kozolcem posestnika F. Avseca v vasi Bistrica pri Mokrono-

gu. S slamo kriti kozolec na 6 oken je zgorel do tal. Radi vetra je preskočil plamen na poslopje posestnice Marije Krajšek. Zgorela je hiša, hlev, skedenj, svinjaki in kozolec. Škoda znaša 120 tisoč Din. Od Krajšekovih se je razširil ogenj na gospodarsko poslopje posestnika Franca Zupančiča, kateremu je ostala samo še na pol obžgana hiša. Škoda znaša 80.000 Din. Na pomoč je prihitelo pet gasilskih društev, sicer bi bila šla cela vas, ker so hiše po pretežni večini kriti s slamo.

Največja rudniška nesreča v naši državi se je zgodila v soboto dne 21. aprila ob pol dveh vsled eksplozije plinov v premogovniku Kakanj blizu Visokega v Bosni. V rudniku je zaposlenih 1000 rudarjev, ki so po večini Slovenci in Zagorci ter delajo v treh šitih. Ob času eksplozije plina je bilo v rovu 222 rudarjev. Dosedaj so potegnili reševalci 52 trupel, usoda 78 rudarjev je neznan, rešilo se jih je 91. Reševalno delo je zelo otežkočeno, ker je silovitost eks-

Enoleini tiger »satana« v kaliforniškem živalskem vrtu.

Grad Wartholz v okolici Semmeringa v Avstriji, kamor se namerava preseliti iz Belgije bivša cesarica Čita s svojo družino.

plozije pokvarila vse telefonske zveze po premogovniku in električne napeljave.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migreno, otožnost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjuje, da služi »Franz Josefova« voda pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Smrt svetovno slovitoga akrobata na vrvi. V Marmaros Sziget ob romunski meji je zadnji teden smrtno ponesrečil po celem svetu znani in v zadnjih letih najboljši akrobat na vrvi g. Art. Strohschneider. Pred par leti se je mudil v drugič v Mariboru, kjer je tolikanj navdušil mladino za ples in skok po vrvi, da se je nekaj mladičev iz Slovenije po-

Čirkuški pritlikavec August Fischer slavi pri torti in pivu svojo 81letnico.

svetilo temu vratolomnemu poklicu. G. Strohschneiderja je pač zadela usoda, kakor navadno vse, ki se igrajo skozi desetletja visoko v zraku z usodo življenja.

Razne novice.

POSTAVITEV SPOMENIKA SKLADATELJEM IPAVCEM V SV. JURIJU PRI CELJU.

Že pred svetovno vojno začeto in potem prekinjeno delo za postavitve spomenika bratoma dr. Benjaminu in dr. Gustavu Ipavcu je letos posredno na novo sprožila Ipavčeva pevska župa v Mariboru z namero, da v zvezi s pri-

Fotografiranje merskih živali na dnu Adrije.

reditvami ob 40letnici Čeljskega pevskega društva dne 13. majnika t. l. odkrije omenjenima bratoma v Sv. Juriju spominsko ploščo. Na predlog nekaterih odličnih Šentjurčanov se je osnoval odbor, ki je sklenil, da doseže do letošnje jeseni postavitev primerne spomenika na trgu pred cerkvijo in takoj stopi v stik z Ipavčovo župo, s katero se je nato že sporazumel, da bo župa dne 13. maja t. l. odkrila bratoma Benjaminu in Gustavu spominsko ploščo v njihovi rojstni hiši v Sv. Juriju, da bo ob tej priliki blagoslovitev temeljnega kamna za spomenik, da bo odbor župi pri pripravah in pri izvedbi pomagal in da se župa priključuje akciji za postavitev spomenika.

Ipavce štejemo med svoje najpomembnejše skladatelje. S skladatelji Ipavci je zvezan precejšen del slovenskih glasbenih stremeljenj, ustvarili so pomembna dela in njihove pesmi so postale priljubljene in razširjene kakor pesmi malokateriga slovenskega skladatelja. Zato »Odbor« vse rojake Ipavcev, vse tiste, ki so kedaj delovali v Sv. Juriju, vse prijatelje in častilce njihovih skladb in vse, ki se količkaj zavedajo kulturnih dolžnosti, prosi in poziva, da mu pomagajo z denarjem in moralno, jih prosi, da ne ostanejo dolžni odgovora na posebne prošnje, ki jih bodo v kratkem sprejeli.

Združenje trgovcev v Mariboru opozarja občinstvo, da morajo trgovci in obrtniki po novih predpisih od 20. aprila dalje izdajati vsaki stranki, ki kupi za preko 20 Din blaga, kolekovani račun. Ta taksa znaša za račune od preko 20 Din do vključno 100 Din 50 par, za račune preko 100 Din pa 1 Din, kupčije do 20 Din pa so koleka proste. Ker trgovstvo brez povišanja cen blagu ne more nositi teh stroškov, je trgovstvo cele dravske banovine sklenilo, da se bodo koleki priračunali na računih.

Slomškov zavod oo. cistercijanov sprejema za prvi gimnazijski razred iz dobrih krščanskih družin nadarjene gojence, ki imajo veselje za duhovski in redovni poklic. Spreje-

majo se tudi marljivi in globokoverni dijakci iz drugih razredov srednjih šol. Prošnje, šolsko spričevalo in krstni list naj se pošljejo najpozneje do dne 15. maja na naslov: Vodstvo Slomškovega zavoda oo. cistercijanov v Ljubljani, Poljanska cesta 6. Prošnji naj se prilože znamke za odgovor. — Vodstvo cist. zavoda.

Mariborski trg 21. aprila 1934. Pripeljanih je bilo 47 zaklanih svinj, cene mesu 10—12 D, špehu 10—11; pripeljali so sena 14 vozov po 32—36 (100 kg), otave 4 po 32—36, lucerne 1 po 35, slame pšenične 2 po 20, ržene 2 po 20, škopa 3 po 1.50; pšenice 14 vreč po 1.25, rži 6 po 1, ječmena 16 po 1, koruze 18 po 1, ovsu 18 po 0.75, prosa 8 po 1.25, ajde 5 po 1, pros. pšena 3 po 3, fižola 14 po 2—3; krompirja 23 vozov s 84 vrečami po 0.75—1.50, čebule 2 z 32 vrečami po 0.75—2.50. Cene česnu 6—8, kisli zelju 3, kisli repi 1.25—2, jabolkom 8—14, suhim slivam 8—12, orehom celim 10, luščenim 32—34, smetani 10—12, mleku 1.50—1.75, maslu surovemu 26, kuhanemu 28, čajnemu 28—32, domačemu siru 5—6, jajcem 0.33—0.50; kokoši 288 po 20—30, piščancev 592 po 25—55 (par), gosi 3 po 30—45, puranov 31 po 30—55, rač 20 po 20—25, domači zajec 52 po 5—30, kožličkov 13 po 45—80 Din.

Vrednost denarja. Jugoslovanske borze za devize so notirale dne 19. 4. 1934 za: 1 francoski frank Din 2.26 (z 28.5% naplačilom Narodne banke Din 2.90), 1 angleški funt Din 176.— (226.16), 1 ameriški dolar Din 34.— (43.69), 1 italijansko liro Din 2.93 (3.77), 1 češko krono Din 1.43 (1.83), 1 nemško marko Din 13.56 (Din 17.42), 1 švicarski frank Din 11.11 (14.28), 1 belgijski frank Din 8.03 (10.32), 1 holandski goldinar Din 23.20 (29.81), 1 avstrijski šiling pa je notiral v privatnem prometu Din 9.30.

Klobuke za birmance in botre kupite najcenejše pri klobučarju Franc Berniku v Mariboru, Trg Svobode, med gradom in frančiškansko cerkvijo. 407

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet otvorjen. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Velik napredek v negovanju zob. Eden od največjih neprijateljev zob je brezdvomno zobni kamen — povzročitelj mnogih težkih obolenj. Zobni kamen se odpravi v večini slučajev z mehničnimi sredstvi, kar povzroča bolečine in izgubo časa. Sedaj medtem ima priljubljeni Sargov Kalodont v sebi dodatek sulfonamoleata po dr. Bräunlichu ter je dobil poleg svojih znanih odlik še eno neprecenljivo novo svojstvo, to je da odpravi zobni kamen in prepreči, da se ne naredi drug. Pri tem niti najmanj ne oškoduje zobov. Ta novi dodatek v Sargovem Kalodontu predstavlja velik napredek na polju negovanja zob.

Obžalovanja vredni slučaji.

STRAŠNO DEJANJE PODIVJANEGA PASTORKA.

V Dobrenju pri Št. Ilju v Slov. goric. je odkril posestnik Šarman v sadovnjaku svoje viničarije krvav zločin, ki je pretresel miroljubno šentiljsko župnijo. 60letna viničarka Terezija Heričko je ležala med sadnim drevjem viničarije, kjer je stanovala s svojim možem Boštjanom in 23letnim pastorkom Francem, mrtva z razbito glavo. Zločina, ki se je zgodil od nedelje na ponedeljek (od 15. na 16. aprila t. l.), je bil takoj osumljen pastorek, o katerem je rajna večkrat izjavljala: »Če me boste t. šli mrtvo, vedite, da me je ubil Franc!« Drugo jutro po groznem dejanju se je podal Franc s svojim očetom na delo, kakor bi se ne bilo ničesar dogodilo. Pri zaslišanju sta oba možakarja vse tajila. Orožniki so pastorka aretirali in še le po daljšem oklevanju je priznal, da si je on omadeževal za celo življenje roke s krvjo mačehe. Sodno raztelesenje je dognalo, da je bila starka večkrat udarjena s kolom po obrazu, lobanji in po roki. Na vratu je bilo poznati znake davljenja, prsni koš je bil čisto stisnjen. Heričkova je podlegla notrajni izkrvavitvi in razbiti lobanji.

Ubita je poročila pred leti vdovca s petletnim sinom. Družinsko življenje je bilo za Terezijo pravi pekel in je morala večkrat iskati zaščite pri sosedih. Pastorek jo je celo pretepal.

Odkritje svetopisemskega mesta Saba.

Iz starega zakona je znana kraljica iz Sabe, ki je obiskala kralja Salomona in ga je radi njegove čudovite modrosti obdarovala z zlatom in z dragulji. Cela tri tisočletja si je prizadevalo človeštvo, da bi odkrilo to pravljeno naselbino Saba. Po najnovejših poročilih je uspelo odkritje Sabe Francozu Andreju Malvauxu, ki je dosegel razvaline mesta v aeroplanu. Ostanke nekdanje prestolnice bogate kraljevine se nahajajo v francoski Somali pokrajini v Afriki nasproti Rdečemu morju. Doslej so preprečevali odkritje Sabe

Januš Golec:

◀ nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Pred odhodom je pokazal Ropoša prijatelju županiku v dokaz, da so njegove napovedi o skorajšnji kručevski nadlogi resniče, pismo. Poslal mu ga je glavar Kručev iz Krajine in njegov smrtni sovražnik Jurij Godrnja. Nadlopov je prosil črno na belem stotnika, naj mu pošlje v Bakovce dva funta svojega mesa. Ropoša mu je odgovoril v tem smislu: Pridi sam po štajersko meso! Jaz (Ropoša) ne vem, po kom bi naj poslal že staro in zategnjeno pečenko!

Vidi v tolažbo, vnuku Frančeku v pouk in razvedrilo, Miklavčanom pa v bodoče resne čase v kratek čas je pustil oče Ropoša v jeruzalemskem taboru prvo moško posadko — starega veržejskega trobentača in turškega strica Andreja Husijana. Rad je ostal Draša pri Vidi. Obetala se mu je najboljša pijača, nič dela in dovolj priiuke pred svežimi — hvaležnimi poslušalci za obširno k. rmo z doživljaji med grencarji in Turčini.

Kmalu začetkom januarja 1704 so že prisvetili plameni številnih požigov iz Medžimurja po presenečenem Murskem polju. Svetle oznanilce strašnega vpada so videli koj ob prvem pojavu z daleko in tolikanj mikavno razglednega Jeruzalema, katerega je čuvala z nasipom obdana Mati božja. Muropoljci so uvideli prekasno, kako se je obrnil posmeh Veržejem in Miklavčanom v njihovo lastno največjo škodo in se izlil v potok solz vaščana, tržana in meščana. Prihrumelo je hujše gorje iz onstran Mure, nego je bilo napovedano. Zadelo je na prost vstop, se zajedlo med Muropoljce in ugonabljal med peklenskimi mukami človeška življenja ter požigalo in pokončevalo imetek.

Kakor že opisano, so plenili Kruci malodane neovirano in brez resnega odpora po celem Murskem polju. Niti zreti se niso upali proti osiguranemu Veržeju, ki je čakal v najstrožji pripravljenosti noč in dan ne samo, da se brani, v ugodnem slučaju tudi izpade, udari in prežene premagance daleč preko Mure. Kljub prvotnemu omalovaževanju bi bil poslal veržejski stotnik oddelke svoje strelske čete na pomoč sosedom ter ogrožal sovražnika za hrbtom, da ni bilo tokrat Kručev v dobrem orožju kakor listja in trave.

V nedeljo dne 15. aprila se je podala Heričkova s pastorkom v Cerknico, da bi si ogledala hišico, v katero se je nameravala preseliti družina. V Štrihovcu sta pila oba v krčmi in sta se vrnila proti večeru. Doma v sadovnjaku je došlo med mačeho in pastorkom do spora, kojega smrtna žrtev je postala v razbesneli podivjanosti starka. Strašno dejanje je opravil pastorek s smrekovim kolom, katerega je spulil od sadnega drevesca. Položaj trupla, v katerem ga je našel Šarman, dokazuje, da divjak ženico najprej podrl na tla, jo davil, ji strl prsni koš in nato še ubil s kolom. Ubijalec je prevzel vso krivdo nase.

Na kratko opisano krvavo dejanje, ki ima večletno, žalostno ozadje, dokazuje, kako globoko zagazi mlad človek brez verskih blažil!

Pes izsledil vlomilca. Dne 18. aprila je na Belem pri Šmarju brezposelni delavec Gluhenič vlomil v Drogenikovo hišo in odnesel vse, kar mu je prišlo v naglici pod paste. Nakradeno je zagrebel v bližnjem kamnolomu, se skrivil in prežal na priložnost, da odnese plen. Ko so se domači vrnili, so opazili, kdo jih je obiskal v odsotnosti. Gospodar je v družbi dveh sosedov odvezal psa in ta jih je popeljal na kraj, kamor je tat šaril ukradene reči. Trije možaki so zvečer čakali na nepridiprava in ga po hudem boju ukrotili in predali orožnikom.

Roparski napad. Izdelovalec umetnega kamna g. Fran Saksida se je odpeljal 16. aprila iz Ljubljane v Rimske Toplice po opravkih. Seboj je imel 62 tisoč Din v aktovki. Iz Rimskih Toplic se je podal peš na Dol, kjer stanuje njegova žena. V samotnem gozdu so ga napadli kar trije z zahtevo na izročitev denarja. Saksida je ponudil napadalcem 100 D, a na to ponudbo se je eden pognal vanj in mu je iztrgal aktovko. Oropani se je zatekel na Dol, kjer je javil roparski napad orožnikom. Orožniška patrulja se je podala na mesto

napada in je našla tamkaj le nekaj listin iz Saksidove aktovke.

Pregnani vlomilci. V noči na 15. aprila so se lotili vlomilci Vugove trgovine na Grobelnem. Založili bi se bili obilno z vsem mogočim, da jih nista prepodila dva uradnika, ki stanujeta v hiši. Odnegli so le 1500 Din vrednih tobačnih izdelkov in 50 m šifona. 2000 Din znašajoča škoda je krita z zavarovalnino.

Vlom sredi dneva. Dne 16. aprila dopoldne se je prikradel neznanec v gornje nadstropje Homanove hiše v Škofji Loki. Odnegli so iz različnih predalov zlatnine za 15.000 Din. Škofja Loka je že dalje časa pozorišče najbolj drznih vlomov.

*

Razno iz Prekmurja.

Murska Sobota. V začetku tega meseca se je tu vršil ustanovni občni zbor kluba prekmurskih akademikov. Občnega zbora se je udeležilo tudi več bogoslovcev in akademikov iz društva »Zavednost«, misleč, da se bolje spoznajo in se tovariško porazgovorijo, toda do tega ni prišlo. Ozračje je postajalo čimbolj vroče in ko je bogoslovec Škraban prebral govor »Fiat lux«, je zmedenost, oziroma napestost dosegla višek. Ker ni prišlo do nobenega pravega zaključka, so bogoslovci in z njimi več akademikov zapustili tovariše zborovalce in odšli po svojih opravkih... ter ostali nadej člani svojega prejšnjega društva, to je »Zavednost«. Čeprav v Prekmurju ni preveč akademikov in bi imeli vsi mesto v enem društvu, je v enem oziru boljše, da obstojata dve društvi. Bodo vsaj njih člani tekmovali med seboj, kdo bo storil več dobrega v korist trpečemu in pomoči potrebnemu ljudstvu.

Murska Sobota. Pred nekaj leti je bilo ukinjeno žarišče naše občine, pa ne samo naše občine, temveč celega Prekmurja. To žarišče je naša gimnazija. Sicer ni bila ukinjena cela gimnazija, temveč le višji razredi, a tudi to je za naše lepo Prekmurje velikanska izguba. Občina je skušala višje razrede vzdrževati sama, a težkega bremena ni zmogla in vsled tega imamo le nižjo gimnazijo. Naši dijaki, ki so večinoma revni, morajo vsled tega v tuje

kraje in mesta, kjer večinoma trpe pomanjkanje, a nekaj jih mora študije opustiti. Da bi temu opomogli, so se voditelji obeh srezov ponovno zavzeli za zamisel izpopolnitve naše gimnazije. Če dosežemo kak uspeh, je še v rokah bodočnosti...

Dolnja Bistrica. V nedeljo dne 15. t. m. je bil pri nas narodni poslanec g. Hajdinjak. Posvetovali smo se, kako bi se dalo pomoči nekaterim revežem, katerim so letošnje poplave povzročile občutno škodo. G. poslanec nam je zagotovil svojo pomoč in obljubil, da bo vso zadevo predložil narodni skupščini. Upajmo, da bodo tudi tam upoštevali stisko oškodovancev in nam pomagali. — Sploh so naši kraji zelo čudni; kajti — edno nam preti kaka nedobrodošla kazen. Pred kratkim so bile poplave, zdaj nam grozi že v zgodnji pomladi suša in bogve, kaj vse nas še čaka. Že sedaj gledamo bodočnosti z zelo nezaupljivimi očmi v obraz. Kajti, če ne bo v kratkem dežja, bo že zopet malo krme in tudi setve so zelo ogrožene.

Turnišče. Preteklo soboto so zborovali pri nas učitelji dolnjelendavskega sreza.

Dolga vas. Pretekli teden se je kar nenadoma raznesel klic »Gori! Gori!« Šele po kratkem beganju smo zvedeli, da gori v gozdu. Ta silna vročina, ki večkrat presega celo 30 stopinj Celzija, kar suši. Požar je prizadjal občutno škodo, vendar se nam je posrečilo, da smo ga omejili. Kako je požar nastal, še ni znano.

Črncovci. Prejšnjo nedeljo smo otvorili strelišče za našo strelsko družino. Otvorilni je prisostvovalo mnogo občinstva. Otvoritev strelišča bo predvidoma v najkrajšem času tudi v Bistrici.

Žizki. V nedeljo dne 15. aprila je bil sklep gospodinjanskega tečaja, ki so ga vodile naše priljubljene sestre. Leto za letom pošiljajo sestre iz teh tečajev dobre gospodinje. Hvaležni smo sestram za ta njihov trud. Letos so tečajnice zaključile tečaj z različnimi nastopi na odru. Pred igro je povedala gđ. Duhova, brezposelna učiteljica, da jih naj nihče ne kritizira, ker je večina tečajnic prvič na odru in cela prireditelj je bila itak namenjena predvsem svojem. Ta opomba se nam je zdela zelo potrebna, ker so zadnji čas v naši župniji

V največji sili je pač vsak sam sebi najbližji in tako so čuvali tudi Veržejci le svoje lastno naselje.

Kruci so že bili strahoviti gospodarji Murskega polja. Upali so se visoko v Ljutomerske gorice, ustrašovali so Ljutomer, Središče in Ormož. Patrulje so sporočile glavnemu stanu v Čakovec, da so izsledile krog jeruzalemske cerkvice utrjeno postojanko, ki bi znala postati usodepolna za brezskrbno kretanje plenečih trum.

Koj po ugotovitvi krucvskih izvidnikov je pustil bobnati in trobiti župnik Stariha na umik v zatočišče v zakope krog žalostne Matere božje v Jeruzalemu. Kmetje so poskrili živino po viničarijah in se izselili z družinami vred v tabor, da si zavarujejo vsaj življenje pred madžarskimi divjaki, katerim je bilo tuje prizanašanje s smrtjo celo nedolžnim otročičem. Jeruzalemski tabor je bil obljuden, zastražen in je zrl smelo v oči napadu, ko je prenesel gospod župnik Najsvetejše, cerkvene posode, mašne obleke, perilo in druge dragocenosti iz župne cerkve pri Sv. Miklavžu na hrib v — Jeruzalem. Prihod živnega Sina božjega med branilce žalostne Matere je bil ganljiv dogodek, ki je navdušil za boj sposobne

može ter fante, da so se čutili dovolj jake ne le za obrambo, da celo za napad!

Pri selitvi v tabor je bilo miklavškega kaplana Kopriunškega tako sram, ker se je bil urezal z muro-poljskimi zasmehovalci vred na debelo, da jo je potegnil natihoma v Maribor, od tam v Ruše, kjer je že dobil dva tovariša: velikonedeljskega in ormoškega župnika.

Kruci so navalili na Jeruzalem pasje mrzlega februarskega jutra v močnih jezdih oddelkih ter peščetah iz Ormoža. Zadeli so na pohodu najprej na faro cerkev in župnišče pri Sv. Miklavžu. Cerkev je bila zaklenjena istotako farovž in nikjer živega človeka, da — sploh ne živega bitja! S silo so vlomili v svetišče ter v župnišče. Odšli so praznih rok in so jo ubrali s poživinjeno besnostjo proti Jeruzalemu. Tamkaj se jim je obetal po napovedi izvidnikov odpor za zakopi.

Napadalce je vodil naš dobri znanec — »oberkruc« Jurij Godrnja iz Bakovec. Iz ciganskih ust je zaznal natanko, da se skriva med begunci jeruzalemskega taborišča ona, ki mu je nakopala toliko škode,

divjji beduini, ki prebivajo po tamošnjih puščavah in so neusmiljeno poklali vsako ekspedicijo, ki se je podala na pot, da ugotovi, kje ravno je bilo mesto Saba.

»Čarovnik« na zlatem parniku.

Med Londonom ter Kapstadtom ob koncu južne Afrike so kar frčale zadnje tedne brzovjavke. Nekje na vožnji med tema obema mestoma ali ob priliki ukranja v južni Afriki je moral izginiti 1 od 359 zabojev zlata, katerega je prepeljal angleški parnik »Balmoral Castle«. Rop ali tatvino so šele opazili, ko so pripeljali zlato, oziroma

nastopili čudni kritiki, ki s svojimi kritikami smešijo sami sebe. Ko je gospodična to izjavila, so se nekateri baje popraskali za ušesi. Že verjamome to, če stopiš mački na rep, pa zacvili. — Pri nas so štiri sestre, dve učita v ljudski šoli, plačo pa dobiva samo ena, in od te plače živijo vse štiri sestre. Zdaj se je pa nekdo zaletel v sestre, češ, da bi bil krščan-

ski sklep tečaja takrat, če bi sestre kupile naši siromašni deci obleko. Čudimo se, da kaj takega lahko govorijo osebe, ki dobro poznajo naše sestre pri naših sestrah. Saj imamo pri nas Franciškov dom, ki ima edini namen pomagati siromakom. Sestram čestitamo k uspehu.

Hotiza. Hotiza bo zgubila duhovnika Č. g. ekspozit Bakan odide v Lendavo za kaplana.

Ljudskim odrom. K vprašanju izbire iger bô za enkrat svetoval: Režiser mora določiti za tekoče poslovno leto tudi repertoar, sestojê iz 3—5 iger, med katerimi naj bodo le najboljše dela. Slovenci na tem polju nismo več tako revni, le nekoliko truda je treba. Po večini se igra po vseh odrih le kakih 10—15 del, nešteto boljših pa leži neizrabljenih. Studirajte tudi klasika Ibsena (Gospa z morja), Kristana, Jarena, Gangla, Meška, Moliéra, Nušiča itd. in igrajte še kaj razven »Dveh nevest«, »Guzajac«, »Prisega o polnoči«, »Krivoprišežnik« po večkrat. Skoraj bi rekel, da se je mnogih odrov prijala plitkost. Za globoko miselne igre niso več sposobni. — Jaz.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo dne 22. aprila je naše Društvo bojnikov priredilo izlet k Sv. Ani v Slov. goricah in je tam nastopilo z lepo igro »Slehniki«. Anovčani so prihiteli v velikem številu v Katoliški prosv. dom, da vidijo, kaj jim orejo nuditi benediški igralci. Bilo je prav prijetno popoldne, urice so kar prehitro potekle. Benedičani se za naklonjenost prijazno zahvaljujejo; prav posebno še posojilnici, ki je dala dvorano in še vsem, ki so poskrbeli za obisk in dobro voljo. Pomlad se budi, čeprav ponekod še pihajo mrzli vetrovi. V nedeljo dne 29. aprila pa bodo igralci »Slehniki« ponovili v domači dvorani pri Sv. Benediktu. Vsi, ki ga še niste videli, ne zamudite te prilike, da si ga pogledate. Pridite tudi sosedeje od vseh strani! Na svidenje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prostovoljna gasilna četa Slaptinci si je nabavila avto-brizgalno, katera se uporablja tudi kot rešilni avto. Manjka pa še nam zadostno število sesalnih in odvodnih cevi ter raznih potrebnih. V ta namen priredi na Jurjevo nedeljo dne 29. aprila, popoldan ob štirih v prostorih g. Pergerja veliko tombolo z lepimi dobitki. Cena srečkam 2 Din. Sosedna društva se naprošajo, da ta dan ne prirejajo nobenih prireditev. Vsi prijatelji gasilstva so uljudno vabljeni! — Odbor.

Ljutomer. V nedeljo dne 29. t. m. bo po osmi sv. maši v dvorani Katoliškega doma redni sestanek našega prosvetnega društva »Ljudska čitalnica«. Predaval bo g. Kostanjevec, salezijski duhovnik iz Veržeja, in sicer o svojem letošnjem potovanju v Rim ob Veliki noči, ko je bil za svetnika proglašen sv. Janez Bosko,

DRUŠTVENE VESTI

Delo za sebe in za druge.

Z ozirom na članek v našem listu z dne 18. aprila t. l. pod naslovom: »Dejavna vera« nam je poslal kmečki fant iz ljutomerske okolice te-le vrste: Težki, skoro obupni časi so danes. Stisko trpi kmet, viničar in vobče delavec. Z njimi trpimo tudi mi mladeniči, ki se moramo težko boriti za skromno življenje in življenjski obstoj. In vendar ne smemo kljub vsem trdim in težkim razmeram pozabiti na dolžnost dela za drugega. To delo zahteva ljubezen do bližnjega. Da pa bomo sposobni vršiti to delo, moramo predvsem vršiti izobraževalno in vzgojno delo na sebi. Morda bi kdo rekel z nevoljo: Zakaj vedno poudarjate iste reči! Zakaj? Za to, ker je treba. Če bi vsi naši fantje pustili pijančevanje, ponočevanje in slabe družbe; če bi hodili samo v krščanska društva; če bi krščanski časnik smatrali kot svojega edinega pravega duhovnega prijatelja, bi taki opomini ne bili potrebni. Ker pa je žalibog krog takih fantov, ki stojijo trdno kljub vsemu zapeljevanju ter skrbijo za pravo prosveto in samovzgojo, primeroma prav majhen, so vzpodbujevalne besede vedno potrebne. Le če se bomo sami dobro izobrazili, bomo sposobni za velike naloge, ki jih danes priporoča katoličanom sv. oče pod imenom Katoliške akcije. V navedenem članku »Slov. gospodarja« nas opominja kmet iz velenjske

okolice: »Sodelujmo z duhovniki, ki so najboljši sinovi cerkve in naroda! Da, to je prava beseda! Duhovniki so najboljši sinovi našega ljudstva, njihovo delo je velevkoristno za cerkev, narod in državo. Kdor drugače sodi, je ali sam prevaran, ali pa vara druge. Omogočujmo duhovniku dostop v naše mladinske vrste! Kjer je duhovniku onemogočeno sodelovanje, tamkaj ne vladaj prav, za mladino in domovino koristen duh. Pravilno izobraženi na osnovi krščanskih načel bomo mogli vršiti tiste važne naloge, ki jih ima rešiti sodobno krščanstvo v časih sedanje gospodarske in duhovne krize.

*

Dve veliki in veličastni Don Boskovi proslavi v Celju in Mariboru. V soboto dne 21. aprila so priredili salezijski gojenci iz Rakovnika v Celju v dvorani Ljudske posojilnice veličastno Don Boskovo proslavo, katero je počastilo občinstvo z obilnim obiskom. Vse točke obširnega programa so navdušeno zadovoljile občinstvo. V nedeljo dne 22. aprila je bila ista proslava v Mariboru. Mariborsko prireditev je pripravil v pridigah o Don Bosku g. dr. Volčič, ravnatelj salezijskega zavoda v Veržeju. Zaključne cerkvene proslave so bile v nedeljo dne 22. aprila, ko je bila stolna cerkev nabito polna in je ob tej priliki ob 10. uri pridigoval sam vladika g. dr. Tomažič. Slovesno sv. mašo pa je po škofovi besedi služil g. stolni prošt dr. M. Vraber. Popoldne se je vršila v unionski dvorani proslava, pri kateri so nastopili salezijski gojenci, svirala je vojaška godba in slavnostni govor je imel o Don Bosku g. Franjo Žebot. Akademija je bila prav posebno iz mariborske okolice nad vse pričakovano dobro obiskana in je bila unionska dvorana napolnjena do zadnjega kotička.

cement, katerega so napolnili banditi mesto zlata v zaboju, v topilnico. Nepojasnjen slučaj tatvine, seve ni prvi te vrste tekmo dolgih desetletij, odkar prihaja zlato iz afriških rudnikov na Angleško.

Zlati tovor so ukrali izjemoma izven navadnega prevoza v Rodeziji. Celotni tovor so ocenili na 2 milijona funtov in so ga tudi zavarovali za to svoto. Standard banka v južni Afriki je posljalatev natovorila in je prevzela s tem v gotovem oziru jamstvo

Ladjo »Balmoral Castle« so še posebej preuredili za prevoz zlata v notrajnost parnika so namestili želez-

sramote in srčne boli! Nobenega ropa in napada se še ni bil lotil doslej s tako nestrpnostjo in z žarečim pohlepom po maščevanju, kakor navala na Jeruzalem. O uspehu podjetja ni dvomil niti najmanj. Muropoljci so sami ponudili Krucem kakor na krožniku: Ljutomer, Središče in Ormož in kljuboval bi naj zmagovalec kup zemlje krog jeruzalemske cerkve! Glavar se je režal divje pri pogledu na razkopano zemljo krog svetišča in na taborišče, ki je utihnilo ob pojavu napadalec, kakor bi se že bilo razbežalo v celoti. Konjike je odredil v zasede, da bi ne ušla po zavzetju utrdbe niti miš. Peščem je zapovedal naskok s krikom, da bi uplašil branilce na predajo brez odpora.

Taboru žalostne Matere božje je poveljeval gospod župnik Martin Stariha, katerega proslavljajo še danes zgodovinarji z zasluženim okraskom: »Victoriosus«, to je — zmagovalec.

Prihod Krucev mu je oznanil ogenj, ki je buknil v zrak z visokim stebrom dima ter plamenov. Prinesel je med branitelje iz cerkvice Najsvetejše, molil krog cerkve na glas lavretanske litanije, spodbudil farane s par besedami, dal klečečim blagoslov in nato so morale matere z deco v podzemeljska kritja. Mož-

je in fantje na svoja mesta za nasipom, dekleta z lonci k vreli vodi, smoli in kupom slame!

Priprave za dostojen sprejem madžarskih zverin so bile izvršene z vso naglico ter točnostjo, kakor bi bile navežbane. Pri odmevanju napadalnih klicev ni bilo med branitelji niti enega malodušneža, niti otroci niso vekali ali jokali po kavernah.

Kruci so se pehali navkreber od vseh strani. V prvih vrstah so nosili lestve, vrvi ter težke bate. V drugih so bili pravi rablji z golimi sabljami v zobeh ter z noži za pasom. V tretji strelci. Ti bi naj vrtali glave onim, ki bi se drznili samo pokukati iznad zakopa.

Kriki razbesnelega krvološtva so se spremenili presneto naglo v obupni: Ojoj, v madžarske kletvice ter stok, ki je popolnoma zmedel vse kručevske oddelke. Z ostrimi klini nabite volčje jame so odgovorile prve na bojne krike. Ni bila šala, telebniti s polno težo telesa v globoko jamo in se nasaditi na kolec. Ostrina se je započila vsakemu Krucu tako, da je tičala prav globoko v drobno. Nepopisno mučna smrt je bila neizogibna.